

bolj v spoštovanje, čembolj bode videlo, da jim je pravica prva, ne pa nemška ali laška beseda. Več in prej ko se bode torej v c. kr. sodnijah govorilo in pisalo s slov. ljudstvom v slov. jeziku, večje bode tudi zaupanje ljudstva do njih.

Malo iz tega ne bo koristi in za to sodimo, da so te slov. tiskovine v resnici za nas — napredovanje.

„Črna vojska“, nje namen in sestava.

(Konec.)

Črnovojniški pregled. Črnovojniški pregled je nekak pregledni zbor črnovojnikov, na katerem se bo določilo, v koliko da je ta ali oni za črno vojsko še sposoben. Pregled se bo pričel takoj, ko se sklicana črna vojska zbere. Ondi se bo vsakemu določilo bodoče črnovojniško službovanje ali se bode namreč porabil za nadomestnika pri brambovcih ali stalni armadi, ali pa za posebno dela na bojnem polju. Pregled bo ondi, kamor se bodo črnovojniki sklicali. Načelno mora vsak črnovojnik ondi zadostiti črnovojniški dolžnosti, kjer je stalno naseljen, če ni v drugi polovici države doma. Tisti ogerski podaniki pa, ki so stalno tukaj naseljeni in tisti avstrijski podaniki, ki so pod krono sv. Štefana bodoče stalno bivališče našli, lahko v svoji novi domovini zadosté črnovojniški dolžnosti, ako niso določeni za nadomestnike v stalni armadi, pri brambovcih, ali pa pri oboroženih izrednih črnovojniških batalijonih. Kdor je za nadomestnika odločen, mora pa v svojo prvotno domovino in se ondi v svoji občini oglasiti.

Prisega. — Takoj po dokončanem pregledu bodo tisti črnovojniki, ki so se za kakoršnje koli delo določili, prisegli. Pred prisego prebere jim častnik, ki je bil član pregledovalne komisije, vojne postave v maternem jeziku in jih razloži, na to pa zbrani kot črnovojniki prisežejo.

Razdelitev črnovojnikov. — V stalno vojsko in k brambovcem se bodo uvrstili: Vsi tisti vojaški izobraženi črnovojniki, kateri so bili svoje dni v stalni armadi začasno oproščeni ali pa predčasno domu spuščeni; dalje vsi po 19 let stari, ki še niso vojaškemu naboru podvrženi in konečno taki, ki so bili pri poslednjem naboru kot preslabi zvrženi. Najskrajna meja starosti za uvrstitev med stalno armado ali brambovce določena je do spolnjenega 34. leta, če se kaj izrednega ne določi kasneje.

Za izredne batalijone črnovojniške se bodo jemali le ljudje prvega nabora. Kar bi jih preostalo, t. j. kar bi se jih pri izrednih batalijonih ne moglo porabiti, prišteli se bodo k teritorialnim batalijonom. Tisti preostali iz prvega nabora pa, ki so posebno dobro izvež-

bani v streljanju, se bodo tudi kar naravnost poljskim kompanijam lahko pridali.

O črnovojniških prostovoljcih. — Osebe, katerih črna vojska že več ne veže, pa so še trdne in vojaški izobražene, lahko prostovoljno vstopijo v črno vojsko. Priti morajo k pregledu, kjer se zavežejo, da ostanejo črnovojniki, dokler bo črna vojska pod orožjem.

Ali bo dobil črnovojnik odpust? — Odpust se bo delil iz službenih ozirov, kjer bi bilo preveč ljudi v črno vojsko poklicanih, ali če bi se določeno število enega oddelka zmanjšalo, ali če bi črne vojske za nekaj časa ne bilo potreba ali pa tudi v posebnih zasobnih zadevah. V poslednjem slučaju se bo odpust dajal prav izjemoma, kedar bo že poslednja sila.

Črnovojniki, kedar bodo na odpustu, dobili bodo odpustne certifikate.

O razpuščenju črne vojske. — Črna vojska se razpusti ali deloma z ozirom na posamične kronovine, ali pa splošno po celi državi, ako odpade povod, zaradi katerega se je sklicala pod orožje. Ako se je sklenil mir, se črna vojska takoj razpusti. Črnovojniška dolžnost pa ne mine že z dnem, kedar se je črna vojska razpustila, temveč še le tedaj, kedar se črnovojniki z dotičnimi certifikati stalno odpusté iz črne vojske.

Gospodarske stvari.

Čebul ali luk.

Čem trja je za denar, tem več poti je kmetu treba, da si pride do njega. Vsled tega skuša in vpeljuje novih reči v svoje obdelovanje ali pa vzboljšuje in kolikor more, povzdičuje svoje doslenje pridelke.

Precejšnje število naših bralcev se peča s sajenjem čebula ali, kakor se mu pravi na spodnjem Ptujskem polju, luka. Le-tu se ga pridelava tudi največ in najbolji je tu tako, kar se tiče velikosti, kakor tudi, kar se tiče okusnosti.

Čebul raste le na osojnih, prhkkih, lahkih njivah in ne mara za sveži gnoj. Tudi plevel mu ne ljubi in treba ga je z vso skrbjo pleti izmed mladih rastlinic čebula. Polje se pripravlja za-nj na raznih krajih po raznih načinih, vendar pa je menda še najbolje, da se sadi v zemljo, ki se obdela, kakor na vrtih.

Pravimo: „sadi“, kajti ako se hoče že prvo leto rabiti ali spraviti v denar, ne velja sejati le semena. Iz semena priraste le droben čebul, tak, ki ni za to, da se postavi na trg ali pelje na sejem. Pač pa daje sadike za drugo spomlad. Le-te se sadé v vrste 5 do 7 centimetrov druga od druge in to v kaci 5 centime-

Dopisi.

trov globoke brazde. Vrste pa leže vsaksebi blizu do 20 centimetrov.

Kedar so sadike pognale kali, treba je pleti plevel izmed njih, da jih ne vduši in tako skazi celo delo. Kaže pa pleti z roko, k večjemu se lahko poslužiš plevke ali železa, ki ti ga napravi lahko vsak kovač, da ga je le enkrat pri kom videl.

V časih se čebulu zel natere, da dozori poprej, vendar pa tega ni treba, kajti tista se nagne sama, brž ko je blizu dozorela.

Spravlja se zoreli čebul le o suhem vremenu. Zel in koreninje se odreže, čebul pa pusti nekaj časa na solncu, da ovene, potem pa se razloži po tleh v škednju ali enaki shrambi. Ako postane kateri mehke, tega je treba odbrati, da še ne okuži drugih.

Drobni čebul ali lukec odbere se koj na njivi ter shrani posebej, da se posadi druge spomladi. Kar pa je debelega, za tega pa je najbolji — dober kupec. Prejšnje čase so naši poljanci skupili lepega denarja za-nj in lahko si jih videl na vseh sejnih po Štajarskem, Kranjskem, Koroškem in še dalje so se vozili na svojih dolgih vozih, pokritih s prti na obročih. Sedaj se je tudi ta kupčija nekaj skrčila, vendar pa je čebul naših poljancev še zmirom na dobrem glasu.

Snaga v kurjih spalnicah.

Kure ali kokoši so človeku kaj koristne in težko katera domača perjad mu še služi v toliki meri, kakor neznatna kura. Jajca, meso in celo perje spravi pridna gospodinja v denar, pa tudi za domačo hišo ji pride vse to prav.

Tedaj pa lahko vemo, da vsaka gospodinja tudi skrbi za kure, naj bi se ji tembolj obnesle. Snaga pride pa tudi kuřam prav in posebno zdaj spomladi je čas posnažiti kurje spalnice ali „grede“. Vse blato se naj odpravi iz njih, tudi to na ralicah, na katerih sedé, potem pa se tla z vapnom pobelijo. Prav je, ako se primeša vapnu nekaj karbolove kisline, to pa za to, da se vkončá mrčes, ki se je zaredil čez zimo.

Gnjezda se istotako naj osnažijo in z novo slamo ali pa s senom napolnijo. Dobro je vajo djati belo jajce, iz porcelana ali tudi iz lesa. Tako gredó kure rajše va-nje nest, ako imajo tak „podložek“.

Sejmovi. Dne 2. maja v Celju in na Hajdinju pri Ptujju, v Apačah, v Mariboru, pri sv. Filipu pri Kozjem, pri sv. Barbari v Halozah, pri sv. Treh kraljih v Slov. goricah, na Muti, na Ljubnem, v Lipnici, Trbovljah, v Veržeju, in v Velenju. Dne 3. maja pri sv. Križu na Murskem polju, na Črni gori in v Selnici za Dravo. Dne 4. maja pri sv. Trojici v Slov. goricah, v Št. Juriju na juž. žel., v Lučah, v Stradnu, v Vidmu, Slov. Bistrici, na Ptujju in v Svičini.

Iz Ptujškega okraja. (Veseli večer.) Veselica na belo nedeljo, katero nam je priredila Ptujška čitalnica v Narodnem domu, se je vrlo dobro obnesla. Privabila si je mnogo izbornega občinstva iz Ptujja, zastopnikov iz domačega okraja in drugih nam prijaznih mest in trgov. Slavna vojaška godba c. kr. 47. pešpolka je z izvrstnim svojim sviranjem začela navdušenje poslušalcev, ki je trajalo od prve do zadnje točke. Vsa slava našim čast. pevkam in pevcem! Zopet so pokazali, da je slovenska pesem mogočna in globoko v srce segajoča. Samospevi, mešani in moški zbori, vsi so bili dobro vajeni in hvalevredno prednašani. Živahen ples po koncertu je trajal prav dolgo. Slava in hvala izvršiteljem in prirediteljem te veselice! Več poslušalcev.

Od sv. Ane v Slov. goricah. (Nabira. Prošnja.) Za B. Raičev spomenik so nadalje darovali ti-le č. gg.: Jak. Hanžič, župnik v Apačah 2 fl., g. dr. J. Lešnik, odvetnik pri sv. Lenartu 2 fl., Karol Wenger, c. kr. okr. sodnik pri sv. Lenartu 1 fl. 50 kr. Po 1 fl. so darovali: Jož. Flek, dekan v Jarenini, Ciper, Mat. Klobasa, žup. pri Negovi, Marko Stuhec, kaplan v Jarenini, Marko Niedorfer, kaplan v Apačah, Alfons Šket, trg. v Dramljah, Neimenovan pri Negovi 55 kr., Ant. Fišer, žup. pri sv. Jakobu 50 kr. Po 20 kr.: Rad. Kurnik, organist pri sv. Lenartu, Josip Jagrič Drvanjski. Po 10 kr.: Al. Poš, orgljavec pri sv. Ani, Fr. Kurnik, kmetski sin v Gasteraji. Skupaj 13 fl. 15 kr., popred že 10 fl. 90 kr. Vse skupaj 24 fl. 5 kr. — Pri tej priliki prosim vse one, ki se še bodo naročili na mojo knjigo: „Jugoslovani v zlati Pragi in slavnem Velegradu“ (naročnina se pošilja k sv. Ani v Slov. gorice, pošta Mureck, cena 50 kr.), naj priložijo kak mili darček tudi za spomenik dike slovenske B. Raiča, kakor so to že nekateri storili. Potem potu upam še mnogo milih doneskov; za vsak vinar vam, ljubi Slovenci, bomo hvaležni. Vsem dosedanjim darovateljem pa se v imenu odbora prav iz dna srca zahvaljujem za obilne doneske. Bog Vam povrni enkrat nad — zvezdami! V. Vakaj.

Od sv. Petra pri Radgoni. (Marsikaj.) Z veseljem moram poročati, da se je tukaj pri nas prva kop po goricah uže do Jurjevega povsodi izgotovila, in to zarad tega z veseljem, ker še nobeno leto, kar pomnim, nismo imeli skozi prvo kop tako ugodnega vremena, letos pa, hvala Bogu! ni niti jedno uro dež, ali kaka druga vremenska nezgoda kopačev mudila. Sicer smo se nekoliko bali, in si govorili, kedaj bomo skopali, ko je začelo dne 13. sušca snežiti. Snežilo je celi teden zmirom naprej ter smo že več, kakor obilo snega imeli. Upali smo sicer, da